

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21

השופט סאאב דבור
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית כנרת

ת"מ 164 / 21

העותר: רון אהרון קובי

נגד

המשיבים: יוסף בן דוד
עירית טבריה

משיבים פורמליים: מרדכי כרסנטי
וידי כרסנטי

עתירה בהולה למתן צו מניעה
החלטה

לפניי עתירה למתן צו לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט – 1959 (להלן: "חוק הבחירות") המונע מהמשיבים 1 ו-2 להסיר שלט תעמולה שנתלה עם שמו של העותר בביתם של המשיבים הפורמליים 3 ו-4 ברח' מורן 12, טבריה (להלן: "השלט"); זאת עד לאחר הכרעת הבחירות לראשות עירית טבריה.

העותר הינו מועמד לראשות עירית טבריה בבחירות המוניציפאליות הקרובות.

המשיב 1 הינו ראש עירית טבריה (היא המשיבה 2) המכהן ואשר מתמודד לראשות העיריה לכהונה נוספת.

המשיבים 3 ו-4 בעלי זכות בפנטהאוז הממוקם ברח' מורן 12 בטבריה, אשר התירו לעותר לתלות שלוט תעמולה בביתם. שלט התעמולה של העותר נתלה על גבי ביתם של המשיבים ביום 17.10.18.

לטענת העותר, תליית השלט לוותה בבדיקת מהנדס קונסטרוקציה המופנה לבעליו אשר אישר את יציבותו של השלט, אישר את עמידותו לעומס הרוח ונטל על עצמו אחריות הנדסית ליציבותו. האישור ניתן בתוקף למשך 7 ימים שכן, זה התוקף המרבי לאישור מהנדס מסוג זה (האישור צורף לעתירה וסומן א').

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتף: 02-6753407, פקס: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

יום למחרת, ביום 18.10.18, בשעות הערב, הומצא לידי העותר מכתב החתום בידי המשיב 1, יריבו הפוליטי, הנושא כותרת: "דרישה לסילוק שלט פרסום אלקטרוני מחזית בניין".

שעות רבות קודם למסירת המכתב לידי העותר, פורסם המכתב בדף הפייסבוק של מקומון הקרוי – "קורה בכנרת". באותו מכתב ציין המשיב 1, כי לגישתו: תליית השלט מנוגדת להוראות סעיף 56(ב) לחוק עזר לטבריה (מניעת מפגעים ושמירה על הסדר והניקיון) התשע"ח – 2017; הצבת השלט מהווה עבירה לפי סעיף 2 לחוק הדרכים (שילוט); הצבת השלט אסורה גם לפי סעיף 9 לחוק העזר לטבריה (מודעות ושלטים), התשנ"ו – 1995; כן, הצבת השלט נעשתה ללא פיקוח. המשיב דרש להסיר את השלט בתוך 12 שעות שאם לא כן, תפעל העירייה להסרתו. לאותו מכתב צורף מכתבו של מהנדס העיר ובו צוין, כי השלט נתלה על גבי בניין בדרך בינעירונית (כביש 77), מנוגד לסעיף 2 לחוק הדרכים (שילוט), ללא אישור קונסטרוקטור ותוך שנטען שהשלט בוחק ומסנוור.

בסעיף 17 לעתירתו, תיאר העותר את מיקומו של הבניין עליו נתלה השלט ואף צירף תמונה הממחישה זאת.

באמתחתו של העותר מספר טענות ואלה הן; טענה בדבר אכיפה לא שוויונית ו"יירוט" תעמולה של יריב פוליטי; זאת בניגוד להוראות היועץ המשפטי לממשלה. לטענת העותר, תחולת חוקי העזר של רשויות מקומיות על תעמולת בחירות ועל שלטים ומודעות בעלי מסר פוליטי מוסדרת בהנחיה מס' 1.1912 של היועץ המשפטי לממשלה אשר עודכנה מספר פעמים. על פי הנחיה זו, תחולת חוקי העזר לא נועדו ליצור מנגנון רישוי על שילוט ארעי במהותו, קל וחומר לצרכי תעמולה, ועל כן, חוק העזר המקומי כלל לא חל על השלט האמור.

ועוד, באותן הנחיות הוקדש פרק שלם על נושא שוויוניות באכיפת החוק. לטענת העותר, המשיב 1 מפרסם על גבי בניינים שלמים הממוקמים סמוך לכבישים הראשיים החוצים את העיר והמצויים בתחום שיפוטה (כבישים 77 ו-90) כאילו אין דין ואין דיין. שלטי חוצות ענקיים, בלון פורח ועוד. מספר פעמים התנתקו שלטי החוצות של המשיב 1, נפלו על מכוניות וחסמו את נתיבי הנסיעה ועוד. כעת, "רק" שלט הבחירות של העותר, האחד והיחיד שתלה בכל העיר, הפר את "שלוותו" של ראש העירייה.

בפיו של העותר טענה נוספת, לפיה - מדובר בשילוט אסור בצד דרך בינעירונית: לטענת העותר, מדובר בדרך עירונית ועל כן אין תחולה לסעיף 2 לחוק הדרכים (שילוט). את השלט ניתן לראות רק לאחר שנכנסים לתחום השיפוט של העיר טבריה וכאשר הכביש הופך להיות (מבינעירוני) לעירוני.

יתר על כן, הועלתה טענה בדבר אכיפה סלקטיבית ביחס לפרסומי תעמולה בכל ציר הכביש הראשי בטבריה. הדברים אמורים במיוחד לאור שלט החוצות אשר נשא את פרסומו של המשיב 1 לכל אורכו.

עמוד 2 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

מכתבו של מהנדס העירייה נועד לשרת את המעסיק הישיר שלו וזה כלל פרטים לא נכונים, כגון, הטענה לפיה - הבניין מצוי בצד דרך עירונית והטענה, כי מדובר בשלט בוהק ומסנוור.

את הבקשה העברתי לתגובת המשיבים.

טרם הגשת תגובה, יחד עם זאת, הוגשה בקשה דחופה למתן צו ארעי, לה נעתרתי ומשכך ניתן צו ארעי המונע הסרת ו/או כיבוי השלט עד למתן החלטה סופית בבקשה.

המשיב 1 הגיש תגובה מפורטת. לטענתו, העותר פעל בניגוד לחוק ולהנחיות היועץ המשפטי כעולה מחוזר מנכ"ל 5/18 עליהן מתבססת עתירתו. עוד, לשיטתו, קיימת סכנה ברורה ומידית לביטחון הציבור ובמקרים מעין אלו אין המדובר בהחלטות שבסמכות ועדת הבחירות ועל הרשות המנהלית לפעול באופן מידי למניעת הסכנה הפוטנציאלית הקיימת באותו מפגע ואין ועדת החברות יכולה להחליף את שיקול דעת הגורם המקצועי בשיקול דעתו.

לטענת המשיב, כפי העולה מפיה של דיירת בבניין, פנו אליה בריונים לתלות שלט (לא מסך). אלה האחרונים תלו את השלט האלקטרוני ללא הסכמתה. לא זו אף זו, הם עשו זאת בצורה לא בטיחותית כך שחלקים/אביזרים נפלו אל דירתה. עוד נטען, כי אותה דיירת אינה יוצאת לגינתה מאז הצבת השלט. (צורף מכתבה של דיירת בבניין).

לטענת המשיב, הוא פעל לאחר שהגורם המקצועי ברשות פנה אליו והתריע על סכנה לבאי הבניין ולנוהגים בכביש בקטע שממוקם מול הבניין. מדובר בסכנת נפשות ממשית.

בהמשך, טען המשיב, כי הצבת השלט הינה מנוגדת להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, להוראות חוק הדרכים (שילוט) ואף להוראות חוק הבחירות (דרכי תעמולה). אחת מן הטענות הופנתה נגד חוות הדעת אשר הוגשה על ידי העותר בציינו, כי זו לא הובאה לבחינתו של הגורם המקצועי ברשות (מהנדס העיר). לא זו אף זו, הוא ציין, כי קיים חשש בדבר היות המכתב פיקטיבי (ראו התייחסות לכך בסעיף 40 לתגובתו).

מטעם המשיבה 2 וכתגובה לעתירה, צורף מכתבו של מהנדס העיר נושא תאריך 18.10.18 על שלל נימוקיו באשר לסיבות המצדיקות את הסרת השלט.

נוכח הנטען בתגובה, ביקשתי לקבל תשובת העותר לנטען ודרשתי לקבל גם את התייחסות המהנדס מטעמו.

תשובה הוגשה. כן, הוא שוב העלה את טיעונו באשר לתמיכה בבקשה ואף צירף מכתב מעודכן מאת המהנדס לאישור הנטען.

עמוד 3 מתוך 5

דיון והכרעה

כאמור, הצדדים העלו את טיעוניהם. ניתן להבחין, כי עיקר המחלוקת ביניהם עניינה השלטת אותו תלה העותר על בניין מגורים השייך למשיבים הפורמליים.

על תליית שלטים על בניין מגורים, חלים הוראות סעיף 10(א1)(1) לחוק הבחירות המחריג את תחולתם של התנאים הקבועים בסעיף 10(א) לחוק. כך לשון הסעיף:

”על אף הוראות סעיף קטן (א) תותר תעמולת בחירות באמצעות מודעה המוצגת על גבי דירת מגורים או על משרדיה או מועדוניה של מפלגה או רשימת מועמדים, ובלבד שהצבת המודעה אינה אסורה לפי חוק הדרכים (שילוט)....”

סוגיה זו הובאה לראשונה לבחינת שיפוטית במהלך מערכת הבחירות לרשויות המקומיות שהתקיימה בשנת 2003 שאז כב' השופטת דורנר, כך קבעה: **”הפירוש הראוי להוראת החוק הינו כי שלטים, המוצבים על גבי דירות מגורים ומטות של רשימות ושל מפלגות, אינם כפופים למגבלת הגודל הקבועה בסעיף 10(א1)”** (תר”מ 60/03 שינוי מפלגת המרכז נ' דוקורסקי (12.10.03))

פרשנות זו אומצה בהמשך על ידי שופטים נוספים ואך לדוגמה, ראו החלטת כב' השופט (כתוארו אז) ס' גיבראן בתר”מ 31/20 עזרא נ' הדר (08.08.13). כך גם בער”מ 4/21 רינה פיימן גרינברג נ' משה קונינסקי ואח' (13.9.18).

רוצה לומר, על השלטת נשוא הדיון כאן, מאחר וזה תלוי על בניין פרטי, חלות הוראות סעיף 10(א1) לחוק הבחירות כך שאין תחולה למגבלות האחרות הקבועות בחוק מבחינת הגודל. עדיין, יש לבחון, כהוראת הסעיף, אם הצבת השלטת אינה אסורה לפי חוק הדרכים. אלא מה, הוראות חוק זה חלות על דרך בין-עירונית. השאלה אם כך, האם עסקינן בדרך עירונית או בין-עירונית!.

בחנתי את טיעוני הצדדים בהקשר זה, עיינתי בתמונות וניכר, כי העותר צודק בטענתו באשר למיקום הצבת השלטת כך שזה פונה לדרך עירונית.

לא זו אף זו, לעניין הסכנה הכרוכה בהצבת השלטת, ניכר, כי העותר כן דאג לקבל אישורו של מהנדס מטעמו אשר היה בתוקף לתקופה של שבעה ימים. עם הגשת התשובה, צורף לה אישור נוסף מאת אותו מהנדס הנותן תוקף לאישור לעוד שבעה ימים (מיום האישור, 22.10.18).

לא נעלם מעיני מכתבו של מהנדס העיריה. יחד עם זאת, לא מצאתי, בנסיבות הענין, לאמץ את דבריו של מהנדס העיר.

מכאן, אני קורא לצדדים לפעול באיפוק תוך היצמדות להוראות החוק במהלך תקופה רגישה זו.
לאור האמור לעיל, אני מקבל את העתירה ונותן צו מניעה כנגד המשיבים כמבוקש.
איני עושה צו להוצאות.

ניתנה היום 25.10.2018, ט"ז בחשוון התשע"ט.

סאאב דבור

שופט של בית משפט מחוזי נצרת
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית כנרת

עמוד 5 מתוך 5